

ეროვნული თავდაცვის აკადემია NATIONAL DEFENCE ACADEMY

სამეცნიერო
კვლევითი ცენტრი

მიმდინარე სამეცნიერო კვლევითი პროექტები				
N	შემსრულებელი/სახელი გვარი	სამეცნიერო კვლევითი პროექტის დასახელება	პროექტის დასრულების ვადა	სტატუსი
1	ქ.ჭიაბრიშვილი რ.დალაქიშვილი თ.კროპაძე	„ტრანსფორმაციული სწავლა-სწავლების მართვის გამოწვევები და შედეგები ეთა-ს მაგალითზე“	12 თვე (2022 – 2023)	ETA – 07 მიმდინარე
<p align="center">ანოტაცია</p> <p>კოვიდ 19-ით გამოწვეულმა პანდემიამ ახალი რეალობის წინაშე დააყენა მსოფლიოში არსებული სოციალურ-ეკონომიკური ურთიერთობები. ახალი რეალობაში აღმოჩნდა განათლების სისტემაც. პანდემიის და დისტანციური სწავლება-სწავლის ფონზე, განვითარებადი ეკონომიკისა და დაბალი ტექნოლოგიური განვითარების პირობებში, განათლების სექტორი ერთ-ერთი ყველაზე მოწყვლადი სივრცე აღმოჩნდა საქართველოს მასშტაბით.</p> <p>არსებული ვითარების გამო, საქართველოს, როგორც ზოგადსაგანმანათლებლო, ისე უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები სერიოზული გამოწვევის წინაშე აღმოჩნდა. არჩევანი ორი იყო: - ან სწავლის პროცესი უნდა შეეჩერებინათ, ან გაეგრძელებინათ ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო გარემოში; საგანმანათლებლო პროცესის გასაგრძელებლად, ონლაინ სწავლებაზე გადასვლა ორი წლის განმავლობაში, უალტერნატივო გზა აღმოჩნდა. მიუხედავად ტექნოლოგიური უზრუნველყოფისა, პანდემიამ მნიშვნელოვანი ხარვეზი გააჩინა განათლების სისტემის ისტორიაში, რომელმაც, ყველა კონტინენტის, 190-ზე მეტი ქვეყნის, 1.6 მილიარდ მოსწავლესა და სტუდენტზე მოახდინა გავლენა (განათლების სექტორის მიმოხილვა COVID-19 პანდემიის პირობებში; 2021).</p> <p>აღსანიშნავია, რომ მსოფლიოს განვითარებულ ქვეყანებში, ელექტრონული სწავლება უკვე ათეულობით წლებია მიმდინარეობს, შესაბამისად, ასეთ ქვეყნებში ბევრად ადვილად დაიგეგმა და შესრულდა პანდემიის გამო განათლების ტრანსფორმაციის მიმართულებით შესასრულებელი რეგულაციები. საქართველოში ამ კუთხით მცირე გამოცდილება არსებობდა ცალკეულ უმაღლეს სასწავლებლებში დისტანციური კურსების სწავლების გამოცდილების სახით, თუმცა, შექმნილი რეალობა ბევრად რთული აღმოჩნდა და შედეგად, სრულად დისტანციურად, ან ჰიბრიდული მეთოდით სწავლა-სწავლების პროცესში მრავალი გაუთვალისწინებელი პრობლემა გაჩნდა (ტექნიკური რესურსების ნაკლებობა, ამ რესურსების გამოყენების ნაკლები ცოდნა, ინტერნეტზე ხელმისაწვდომობა, პროფესიული გადამზადების აუცილებლობა, ახალ რეალობაში სწავლისადმი ინტერესის შენარჩუნება, და სხვ.). საჭირო გახდა ამ მიმართულებით, მართვის ერთიანი, თანმიმდევრული და ეფექტური სისტემის ჩამოყალიბება, რომელიც დღემდე არ კარგავს აქტუალობას და თანამედროვე სამეცნიერო კვლევების მიზანს წარმოადგენს.</p>				

[Type here]

2	ზურაბ აგლაძე, გიორგი შაიშმელაშვილი, ქეთევან ჩახავა, ვიცე პოლკოვნიკი იოსებ ჯაფარიძე, ანანო გამსახურდია. იუნკრი ბიძინა წერეთელი იუნკერი ლევან გოზალიშვილი	„შავი ზღვის რეგიონის გეოპოლიტიკური რეალიები რუსეთ- უკრაინის ომის შემდეგ“	24 თვე (2022-2023წ.წ.)	ETA-014 მიმდინარე
---	--	---	-----------------------------------	------------------------------

ანოტაცია

რუსეთ-უკრაინის ომმა ცხადი გახადა, რომ ევროპის უსაფრთხოების ახალი არქიტექტურა შავი ზღვის რეგიონში ძალთა ახალი ბალანსისა და თანამშრომლობის ახალი ფორმატების გათვალისწინებით ჩამოყალიბდება. როგორი იქნება ნატოს აღმოსავლეთ ფლანგის უსაფრთხოების ახალი მექანიზმები, რა ბედი ეწევა ნატო-რუსეთის კონკურენციის ზონაში მყოფ სახელმწიფოებს, როგორი იქნება ომის შემდგომი პოსტ-საბჭოთა სივრცე, მნიშვნელოვნად განსაზღვრავს რეგიონის ქვეყნების განთვითარების ტრაექტორიას უახლოესი დეკადების განმავლობაში.

ამ ფონზე, სამწუხაროდ, ქართულ ენაზე არ არსებობს შესაბამისი ლიტერატურა, რომელიც აღწერს რეგიონში მიმდინარე პროცესებს, ძალათა ბალანსს და სხვადასხვა აქტორების მიზნებს და ქმედებებს, რამაც შავი ზღვის გარშემო მიმდინარე ტურბოლენტურ ცვლილებებს დაუდო სათავე. წინამდებარე სახელმძღვანელო, ხელს შეუწყობს არსებული სიცარიელის გარკვეული ფორმით შევსებას და საფუძვლად დაედება შავი ზღვის რეგიონის შესახებ აკადემიური, ანალიტიკური თუ პრაქტიკული კვლევებისა და სწავლების გაუმჯობესებას საქართველოში.

3	ნინო ოხანაშვილი	„საგარეო პოლიტიკის ანალიზი“	36 თვე (2022-2024 წ.წ.)	ETA-015 მიმდინარე
---	------------------------	--	------------------------------------	------------------------------

ანოტაცია

საგარეო პოლიტიკის ანალიზი ქართულ ენაზე წიგნის სახით არ არის გამოცემული, შესაბამისად, სახელმძღვანელოს შესრულება მნიშვნელოვანი სიახლე იქნება, რომელიც დიდ პრაქტიკულ დახმარებას გაუწევს საკითხით დაინტერესებულ პირებს. რაც შეეხება წიგნის სამეცნიერო ღირებულებას, გადაწყვეტილების მიღების მოდელები და თეორიული ჩარჩო, რომელიც წიგნის ფარგლებში იქნება განხილული, მნიშვნელოვან სამეცნიერო ღირებულებას შესძენს მას.

4	ქეთევან მესხიძე	„რუხი ზონები: გეოპოლიტიკური დომინირების ინსტრუმენტი და პლაცდარმი „დიდ სახელმწიფოთა“ სტრატეგიული კონკურენციისთვ ის ჰიბრიდული აგრესიის საწარმოებლად“	36 თვე (2022-2024 წ.წ.)	ETA-016 მიმდინარე
---	------------------------	---	------------------------------------	------------------------------

ანოტაცია

[Type here]

თემის აქტუალობას განაპირობებს მისი მჭიდრო კავშირი მსოფლიოში მიმდინარე საერთაშორისო პოლიტიკურ პროცესებთან. თანამედროვე მსოფლიოში მიმდინარე პროცესები ცხადყოფს, რომ სამხედრო ძალა ჯერ კიდევ წარმოადგენს მსოფლიო პოლიტიკის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს განმსაზღვრელ ფაქტორს, ხოლო მსოფლიოში მიმდინარე ლოკალური და რეგიონული სამხედრო კონფლიქტები - განვითარებადი სამყაროს ზოგად დამახასიათებელ ნიშანს.

ბოლო პერიოდის განმავლობაში შეერთებულ შტატებსა და ნატოში ხორციელდება ე. წ. „რუხი ზონის“, როგორც სტრატეგიული გარემოს შესწავლა, რომელშიც ახალი მსოფლიო წესრიგის ფარგლებში საერთაშორისო სისტემის ფორმირება ხორციელდება. „რუხ ზონებში“ ცვლილებას ექვემდებარება ნორმატიულ-სამართლებრივი ვითარება, ინსტიტუტები, ეროვნული ინტერესები და სახელმწიფოს პრიორიტეტები. მოქმედებები კი განასახიერებს ჰიბრიდული ომის თანამედროვე ტექნოლოგიებზე აგებული სტრატეგიის ერთერთ ვერსიას საბრძოლო მოქმედებათა თეატრში. ასეთი ოპერაციების ჩატარება საშუალებას იძლევა კონკურენცია გაუწიოს სახელმწიფოებს, რომლებიც ჩვეულებრივი ომისა და იმ ზღვარს ქვემოთ იმყოფებიან, რამაც შესაძლოა საერთაშორისო რეაქცია გამოიწვიოს. აქედან მომდინარეობს ტერმინი „რუხი ზონა“, როგორც შუალედური რგოლი ომსა და მშვიდობას შორის.

იგი მიეკუთვნება ე. წ. „სტრატეგიული გაურკვევლობის“ სფეროს, რომელიც გულისხმობს კონკრეტულ სახელმწიფოში, რეგიონში ან მსოფლიო არენაზე სამხედრო და პოლიტიკურ სფეროში ისეთი პირობების შექმნას, სადაც ძნელია ვითარების სწორად შეფასება, შეიარაღებული ძალების ეფექტურად გამოყენება და ადეკვატური, თანაბარზომიერი პოლიტიკური ნაბიჯების გადადგმა.

„რუხი ზონა“ ქმნის ფართო სივრცეს სხვადასხვა პრობლემის კონცენტრაციისთვის. იგი ძალიან ჰგავს ომს, მაგრამ, ეს არ არის ომი, რამდენადაც „რუხი ზონაში“ გამოყენებული მეთოდები წარმოადგენს დაშინების, იძულებისა და აგრესიის უნიკალურ კომბინაციას, რომელიც ეტაპობრივად გამოიყენება წინააღმდეგობების ჩასახშობად, ადგილობრივი ან რეგიონალური უპირატესობის მოსაპოვებლად და რისკების მანიპულირებისთვის თავის სასარგებლოდ. ამგვარი აღწერილობის თანახმად, „რუხი ზონა“ წარმოადგენს ახალ სივრცეს ომისა და მშვიდობის ტრადიციულ კონცეფციებს შორის (Votel, Cleveland, Connett, Irwin 2016, 31).

„რუხი ზონა“ მოიცავს აგრესიულ სახელმწიფო სტრატეგიებს მაღალი ფსონებით, რომელშიც თითოეული მონაწილე ღია ან ფარული საშუალებებისა და მეთოდების, პროვოკაციებისა და კონფლიქტების საშუალებით იყენებს ზემოქმედებისა და დაშინების სხვადასხვა ინსტრუმენტს „ომის საბოლოო მიზნების“ მისაღწევად.

საკითხის აქტუალობას განაპირობებს ის გარემოებაც, რომ აღნიშნული მიმართულებით საქართველოში სამხედრო და სამეცნიერო სფეროში კომპლექსური კვლევა არ განხორციელებულა, სპეციალური სამეცნიერო ლიტერატურა პრაქტიკულად არ არსებობს და მხოლოდ ოფიციალური პოლიტიკური დოკუმენტების, ჩატარებული კვლევების, სტატიების, მოხსენებებისა და ელექტრონული რესურსების სახითაა ხელმისაწვდომი. საკითხი მით უფრო **აქტუალურია საქართველოს, როგორც ჰიბრიდული ომის მსხვერპლი სახელმწიფოსთვის, რომელიც თვითონ წარმოადგენს ე.წ. „რუხ ზონას“**, რომელთან დაკავშირებითაც მთელი რიგი სახელმწიფოების ინტერესები იკვეთება და საკუთარი გეოპოლიტიკური მიზნები ამოდრავებთ. აქედან გამომდინარე, ეს იქნება პირველი ნაშრომი, რომელიც სიღრმისეულად განიხილავს პრობლემას აღნიშნული მიმართულებით.

[Type here]

5	შადიმან ბიწაძე, ბრიგადის გენერალი მამია ბალახაძე, დაჩი მამულაშვილი.	„შავი ზღვის გეოპოლიტიკა“	36 თვე (2021-2023 წ.წ.)	ETA – 017 მიმდინარე
<p style="text-align: center;">ანოტაცია</p> <p>2014 წლის ნატოს უელსის სამიტზე თავდაცვისა და უსაფრთხოების შესაძლებლობების აღმშენებლობის ინიციატივის ფარგლებში მიღებული იქნა „ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტი“, რომლის მთავარი დანიშნულებაცაა ნატოსთან თავსებადობის გაუმჯობესება და ალიანსში გაწევრიანების მზადების პროცესის ხელშეწყობა, რაც ქვეყნის თავდაცვის შესაძლებლობების განვითარებას უწყობს ხელს.</p> <p>„ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის“ ერთ-ერთ პრიორიტეტად მიჩნეულია საქართველოს მიერ საზღვაო სეგმენტის გაძლიერება.</p> <p>შავი ზღვის რეგიონში მიმდინარე დინამიური ტრანსფორმაცია აიძულებს საქართველოს იფიქროს უფრო აქტიურ საზღვაო თანამშრომლობაზე, რომლის გამოხატულებას წარმოადგენს საქართველოს მზადყოფნა ნატოს ქვეყნებისათვის საკუთარი საზღვაო ინფრასტრუქტურის შეთავაზება საზღვაო სწავლებების დროს რუსეთის სამხედრო-საზღვაო პოტენციალის გაძლიერების ფონზე შავ ზღვაზე. რეგიონში მიმდინარე პროცესების გათვალისწინებით მონოგრაფიის „შავი ზღვის გეოპოლიტიკის“ შექმნა და გამოცემა აქტუალურია.</p>				
6	თადარიგის პოლკოვნიკი გიორგი კბილცეცხლაშვილი, ანანო გამსახურდია.	„სახელმწიფო მოწყობა და ეროვნული უსაფრთხოება“	24 თვე (2022-2023 წ.წ.)	ETA – 018 მიმდინარე
<p style="text-align: center;">ანოტაცია</p> <p>სახელმწიფო მოწყობისა და ეროვნული უსაფრთხოების შესახებ სახელმძღვანელო ქართულ ენაზე არ არის გამოცემული, შესაბამისად, მისი შესრულება მნიშვნელოვანი სიახლე იქნება. სახელმძღვანელო დიდ თეორიულ და პრაქტიკულ დახმარებას გაუწევს სახელმწიფო მოწყობისა და ეროვნული უსაფრთხოების საკითხებით დაინტერესებულ პირებს.</p> <p>რაც შეეხება წიგნის სამეცნიერო ღირებულებას, საკითხით დაინტერესებულ მკითხველს ექნება თეორიული და ფაქტობრივი მასალა აღნიშნული საკითხების შესახებ.</p>				
7	პოლკოვნიკი გიორგი ლაღიაშვილი, ს/პ ანანო გამსახურდია, გენერალ-ლეიტენანტი დავით თევზაძე, გენერალ-მაიორი თენგიზ შუბლაძე, ბრიგადის გენერალი ამირან სალუქვაძე, ბრიგადის გენერალი ვლადიმერ იმნაძე, ვიცე-პოლკოვნიკი ივანე ოქრომჭედლიშვილი,	“ტოტალური (ყოვლისმომცველ ი) თავდაცვა, როგორც საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სტაბილურობის განმსაზღვრელი ფაქტორი.”	2 წელი (2022-2024 წ.წ.)	ETA-01 მიმდინარე

[Type here]

<p>ს/პ ირაკლი ბათიაშვილი, ს/პ ნიკოლოზ ესიტაშვილი, ს/პ თინათინ კროპაძე, ს/პ ქეთევან კვესელავა, ს/პ ნაზი ჭაბაშვილი, ს/პ გიორგი გერგაული, მაიორი გიორგი ბოცვაძე.</p>			
---	--	--	--

ანოტაცია

ქვეყნის სრულფასოვანი არსებობისა და საერთაშორისო ასპარეზზე თამამი მოქმედებისათვის, სახელმწიფოს წინაშე დგას ტოტალური(ყოვლისმომცველი) ურთიერთობების სტრუქტურის, როგორც „ტოტალური თავდაცვის“ კონცეფციის შექმნის საჭიროება. „ტოტალური თავდაცვა“ წინააღმდეგობის გაწევის ისეთი სტრატეგიაა, სადაც სამხედრო დაპირისპირების დროს მოსახლეობის ხვედრითი წილი, ჩართულობის თვალსაზრისით, მკვეთრად არის გაზრდილი. ჩართულობისთვის კი მოსახლეობის გაერთიანება ხდება კრიზისის დაწყებამდე მრავალი წლით ადრე და ბევრ წვრილ-წვრილ, უმნიშვნელოვანეს კომპონენტებს მოიცავს.

საქართველოსთვის ტოტალური თავდაცვის საკითხი დღეს-დღეობით საკმაოდ აქტუალურია გლობალური პოლიტიკური, სოციალური და ეკონომიკური პროცესების, არსებული გეოპოლოტიკური გამოწვევებისა და საფრთხეების გათვალისწინებით. რუსეთის სამხედრო აქტივობებმა(საქართველოში, უკრაინაში, სირიაში) და სხვა გამოწვევებმა, ტოტალური თავდაცვის საკითხი კვლავ აქტუალური გახადა.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს მსგავსად, შეზღუდული რესურსების მქონე სახელმწიფოებში (სინგაპური, სკანდინავიის ქვეყნები, ბალტიისპირეთი) შემუშავებული ტოტალური თავდაცვის კონცეფციების, და საქართველოში ამ მიმართულებით გაწეული კვლევების (ჩვენ მიერ/ანუ პროექტის ავტორების) შესწავლის შედეგად, გამოიკვეთა საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სტაბილურობის განმსაზღვრელი ფაქტორების მოკვლევის საჭიროება.

8	<p>თინათინ კროპაძე</p>	<p>„კონფლიქტის სტრატეგია და მისი ფსიქოლოგიური ასპექტები“</p>	<p>12 თვე (2022-2023 წ.წ.)</p>	<p>ETA-03 მიმდინარე</p>
---	------------------------	--	------------------------------------	-----------------------------

ანოტაცია

კონფლიქტი ადამიანის ცხოვრების განუყოფელი ნაწილია, რომელიც სწორ გააზრებას, ხშირად თავიდან არიდებას, აღმოფხვრას და აღმოცენების შემთხვევაში, გონივრულ გადაწყვეტას საჭიროებს. ამ ფაქტის გათვალისწინებით, ადამიანები და ჯგუფები, კონფლიქტურ სიტუაციაში, განსხვავებულ სტრატეგიულ მიდგომებს იყენებენ. ამასთან, საკითხს ართულებს იმ გარემოების გაუთვალისწინებლობა, რომ კონფლიქტში ჩართული მხარეები განსაკუთრებული ფსიქოლოგიური მახასიათებლების და უნარების მატარებლები არიან. ამიტომ, კონფლიქტში ფსიქოლოგიის როლი აუცილებლად გასააზრებელი და გასათვალისწინებელი კომპონენტია.

მიმდინარე საკითხებთან დაკავშირებით მოძიებული სამეცნიერო ლიტერატურის მიხედვით შექმნილი მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელო მნიშვნელოვან დახმარებას გაუწევს მკითხველს,

[Type here]

აღნიშნული საკითხით დაინტერესებულ მკითხველს, ახალგაზრდებს და სტუდენტებს, სხვადასხვა საგანმანათლებლო დაწესებულების საბაკალავრო და სამაგისტრო საფეხურებზე.